Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.136.2024.BT
3430433.13661446.11013430
Warszawa, 05-11-2024

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatorów Stanisława Gawłowskiego i Magdalenę Kochan złożone podczas 19. posiedzenia Senatu RP w dniu 3 października 2024 r. w sprawie eksportu nieobrobionego drewno do Chin, BPS/043-19-436/24 przedstawiam poniższe informacje:

Od dłuższego czasu jesteśmy informowani o tym, że nieobrobione drewno wprost z lasów w Polsce jest eksportowane do Chin. To nie tylko wywołuje straty w polskim przemyśle drzewnym, lecz także w dużej mierze powoduje dodatkowe, niepotrzebne emisje zanieczyszczeń do atmosfery. Drewno nieobrobione, mokre zawiera w sobie tak naprawdę 60–80% wody, w związku z czym przewożenie go na tak duże odległości ma negatywny wpływ na środowisko.

W związku z tym zwracamy się z prośbą o następujące informacje.

1. *Ile drewna w ciągu pierwszych 6 miesięcy 2024 r. zostało wyeksportowane z Polski do Chin?*

Zestawienie eksportu i importu surowca drzewnego na przestrzeni ostatnich lat pokazują poniższe wykresy:

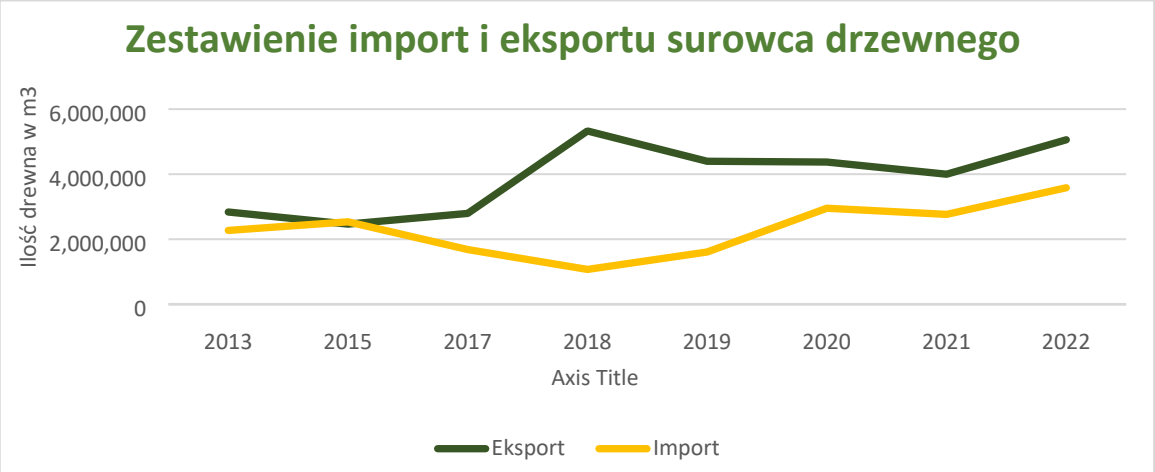

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Rok	Eksport w m^3	Import w m3
2013	2836200	2270100
2015	2464400	2534700
2017	2793500	1682500
2018	5327864	1070720
2019	4396757	1607044
2020	4372788	2952689
2021	3998524	2763643
2022	5057288	3582692

Kluczowym dla importu surowca drzewnego do Polski okazał się rok 2018, a więc jeszcze przed pandemią i przed inwazją Rosji na Ukrainę, kiedy to nastąpiło jego załamanie i osiągnął najniższą wartość 1070 tys. m^3, jednak już rok wcześniej w roku 2017 zanotowano spadek importu do poziomu 1682 tys. m^3, co stanowiło zaledwie 66% importu z 2015 roku. Również eksport drewna osiągnął w tym roku rekordowy wynik i wyniósł ponad 5 327 tys. m^3.

Z porównania głównych kierunków wymiany zagranicznej wyraźnie widać, że wymiana zagraniczna surowca drzewnego odbywa się głównie z krajami ościennymi. Do najbardziej znaczących pod kątem tej wymiany należą Niemcy i Czechy. Załamanie importu i znaczący wzrost eksportu w roku 2018 powiązały się ze znacząca zmianą kierunku wymiany zagranicznej surowcem drzewnym.

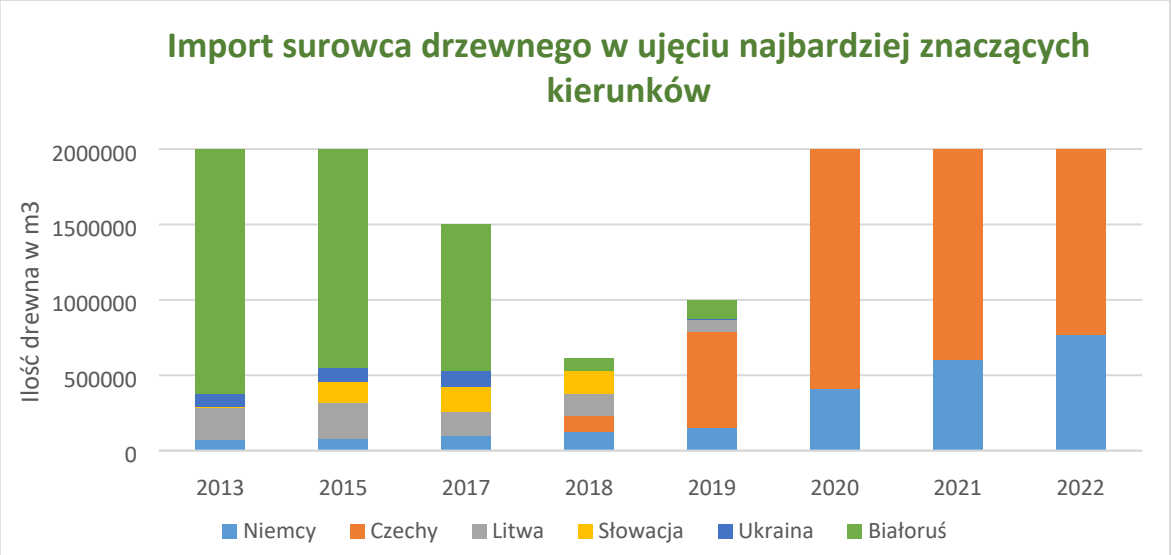

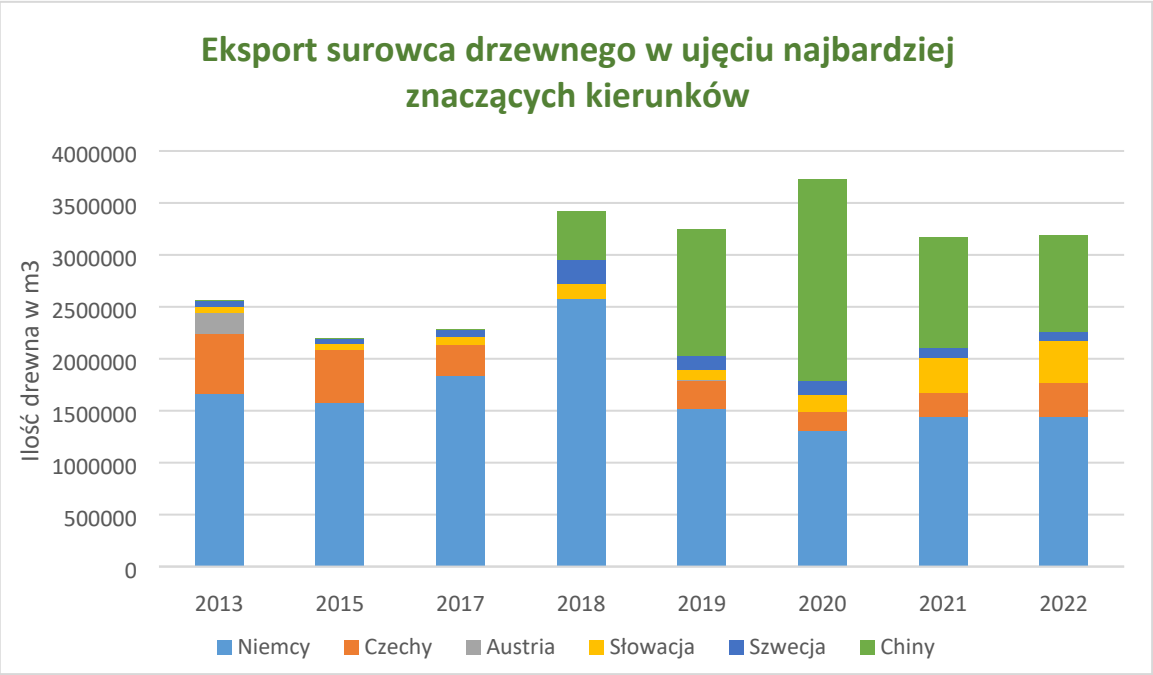

Od 2018 r. do Polski zaczął trafiać w większości surowiec z krajów zachodnich, podczas gdy do tej pory to kraje sąsiadujące od wschodu były głównymi dostawcami surowca drzewnego.

Poniższa tabela obrazuje ilość w m^3 surowca drzewnego wyeksportowanego do ChRL z Polski. Głównie jest to surowiec liściasty.

Rok	Chiny
2013	
2015	
2017	
2018	470213
2019	1222255
2020	1943598
2021	1063461
2022	924938

Poniższa tabela obrazuje ilość surowca drzewnego w m^3 wyeksportowanego z Polski do ChRL w pierwszym półroczu 2023 roku, z podziałem według Nomenklatury Scalonej wykorzystywanej w celu dokonania procedur celnych. Dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego i został do nich zastosowany przelicznik opracowany przez Sieć Badawczą Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny.

Podział surowca drzewnego według CN	Ilość surowca drzewnego (m^3)
Drewno surowe, nawet pozbawione kory lub bieli albo zgrubnie obrobione	**259930**
Drewno surowe, z sosny (Pinus spp.), którego najmniejszy wymiar przekroju poprzecznego wynosi =>15 cm, nawet pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione	**78209**
Kłody tartaczne sosnowe z gatunku "Pinus spp.", najmniej. wymiar przekroju poprzeczn. wynosi =>15 cm, nawet pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione	**47233**
Drewno surowe, z sosny (Pinus spp.), którego najmniejszy wymiar przekroju poprzecznnego wynosi <15cm, nawet pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione	**59387**
Drewno surowe, z jodły (Abies spp.) i świerku (Picea spp.), którego najmniej. wym. przekr. poprzecz. =>15cm, nawet pozbaw. kory lub bieli, lub zgrubnie obrob.	**41259**
Kłody tartaczne, z jodły (Abies spp.) i świerku (Picea spp.), którego najmniej. wym. przekr. poprzecz. =>15cm, nawet pozbaw. kory lub bieli, lub zgrubnie obrob.	**34471**
Drewno surowe, z jodły Abies spp. i świerku Picea spp., najmniej. wym. przekr. poprzecz. =>15cm, nawet bez kory lub bieli, lub zgrub. obrob., bez kłód tartacz.	**6789**
Drewno surowe, z jodły (Abies spp.) i świerku (Picea spp.), którego najmniej. wymiar przekr. poprzecz. <15cm, nawet pozbaw. kory lub bieli, lub zgrubnie obrob.	**29842**
Drewno surowe iglaste, inne niż sosna, srebrna jodła, świerk, najmniejszy wymiar przekroju poprzecz. =>15cm, nawet pozbaw. kory lub bieli, lub zgrubnie obrob.	**3110**
Kłody tartaczne iglaste, sur., inne niż sosna, srebr. jodła, świerk, najmniej. wym. przekr. poprzecz. =>15cm, nawet pozbaw. kory lub bieli, lub zgrubnie obrob.	**2811**
Drewno surowe iglaste, inne niż sosna, srebr. jodła, świerk, najmn. wym. przekr. poprz. =>15cm, nawet pozb. kory lub bieli, lub zgrubnie obrob., bez kłód tart.	**299**
Razem	**563340**

2. Jakie działania podjęła minister klimatu i środowiska w celu ograniczenia tego eksportu? Te działania muszą być związane z regulacjami formalnoprawnymi.

Minister Klimatu i Środowiska polecił Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych, aby uwzględnić w nowym systemie sprzedaży drewna obowiązek składania oświadczeń przez nabywców surowca, czy drewno, które nabywają, będzie przerabiane w Polsce czy eksportowane poza granice naszego kraju oraz poza obszar UE.

W zasadach sprzedaży drewna na rok 2025 wprowadzono konkretne procedury mające na celu weryfikację prawidłowości oświadczeń składanych przez przedsiębiorców w celu uzyskania dodatkowych punktów za warunki pozacenowe. Weryfikacja oświadczeń opiera się na mechanizmach wyrywkowych kontroli. Przedsiębiorcy składający oświadczenia dotyczące warunków poza cenowych zobowiązują się do dobrowolnego poddania się audytowi, co pozwoli na weryfikację ich deklaracji.

Lasy Państwowe, poprzez jednostki macierzyste przedsiębiorców, na podstawie zgłoszeń czy podejrzeń będą wnioskować do przedsiębiorców o przedłożenie stosownych dokumentów potwierdzających prawidłowość złożonych oświadczeń.

Weryfikacji będą dokonywały służby księgowe, a w przypadkach bardziej skomplikowanych audyt będzie zlecany podmiotom zewnętrznym. W przypadku potwierdzenia podejrzenia o nieprawdziwym złożeniu oświadczenia sprawa będzie kierowana do wyspecjalizowanych organów. Taki mechanizm, choć opiera się na wyrywkowej kontroli, pozwala na zapewnienie transparentności i minimalizację ryzyka składania fałszywych oświadczeń. Zastosowanie tego typu procedur ma na celu motywowanie przedsiębiorców do przestrzegania zasad. Jednocześnie trwają prace nad porozumiem pozwalającym zaangażować we wskazane działania Krajową Administrację Skarbową.

Przyznawanie dodatkowych punktów za kryteria pozacenowe ma służyć preferowaniu tych przedsiębiorców, którzy angażują się w głębszy przerób surowca, co wspiera rozwój krajowego przemysłu drzewnego oraz promuje bardziej ekologiczne i efektywne gospodarowanie zasobami.

3. *Czy w tej sprawie prowadzone są jakieś działania związane z regulacjami ustawowymi bądź też dotyczące rozporządzenia Rady Ministrów lub ministra klimatu i środowiska?*

Ministerstwo Klimatu i Środowiska stale monitoruje sytuację na rynku drzewnym, czego przykładem są informację przedstawione na wstępie. Systemowe ograniczenie eksportu jest obecnie analizowane w resorcie klimatu i środowiska we współpracy z innymi resortami. Zgodnie z zasadą swobodnego przepływu towarów określoną w art. 34-36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), państwa członkowskie UE nie mogą wprowadzać ograniczeń eksportowych towarów do innych krajów Unii. Wyjątki od tej zasady mogą być wprowadzone wyłącznie w sytuacjach związanych np. z ochroną środowiska, zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa. Wprowadzenie korzystniejszych warunków dla przedsiębiorców, którzy przerabiają drewno na terenie Polski, wymaga zgodności z polskim prawem konkurencji, w szczególności z ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2024 r. poz. 594).

Jednocześnie, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi analizy mające na celu wypracowanie metod dostarczania do Lasów Państwowych informacji o eksporcie przez przedsiębiorców drewna surowego. Jednym z analizowanych rozwiązań jest wprowadzenie obowiązku oznaczania kodem GTU 14 sprzedaży drewna surowego przez przedsiębiorców oraz weryfikacji tych oświadczeń we współpracy ze służbami skarbowymi. Minister Klimatu i Środowiska uważa również, że drewno powinno być traktowane jako surowiec strategiczny.

Z całą mocą należy podkreślić, że polskie lasy są naszym dziedzictwem narodowym i przyrodniczym, dobrem wspólnym, którym gospodarowanie musi być roztropne. Skoro pozyskanie drewna wiąże się z ingerencją środowiskową, wkroczeniem w ekosystem, zasada proporcjonalności wymaga, aby korzyści z tego działania przeważały nad

negatywnymi skutkami – na ocenę tych korzyści może rzutować wykorzystanie drewna, w tym to, czy służy społeczeństwu terenu, które zostaje pozbawione pozyskanych drzew w lesie.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów